

به نام خدا

مبانی فنی معلمان

مولفان :

صفورا سالارنسب

زهرا بلالی خراجی

فاطمه سالارنسب

منصوره سحرخیز

نسیبه تشرافی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : سالارنسب، صفورا، ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآور : مبانی فنی معلمان/ مولفان صفورا سالارنسب، زهرا بلالی خراجی، فاطمه سالارنسب، منصوره سحرخیز، نسیمه تشریفی.
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۱۴۵ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۵۵-۸
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : معلمان - مبانی فنی
شناسه افزوده : بلالی خراجی، زهرا، ۱۳۶۴
شناسه افزوده : سالارنسب، فاطمه، ۱۳۶۱
شناسه افزوده : سحرخیز، منصوره، ۱۳۶۱
شناسه افزوده : تشریفی، نسیمه، ۱۳۶۹
رده بندی کنگره : PN۲۱۶۷
رده بندی دیویی : ۸۰۹/۲۲۸
شماره کتابشناسی ملی : ۹۴۹۳۸۷۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : مبانی فنی معلمان
مولفان : صفورا سالارنسب - زهرا بلالی خراجی - فاطمه سالارنسب - منصوره سحرخیز - نسیمه تشریفی
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳
چاپ : زیرجد
قیمت : ۱۴۵۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۵۵-۸
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول.....	۱۳
درک مبانی تدریس.....	۱۳
بررسی اصول اصلی تدریس	۱۳
۱. یادگیرنده در مرکز:	۱۳
۲. ایجاد روابط قوی:	۱۴
۳. یادگیری فعال و مشارکت:	۱۴
۴. اهداف یادگیری روشن و ارزشیابی مؤثر:	۱۵
۵. ایجاد یک محیط آموزشی حمایتی:	۱۶
۶. مدیریت موثر کلاس درس:	۱۶
۷. قدرت بازخورد:	۱۶
۸. یادگیری و تأمل مستمر:	۱۷
پذیرش نقش پداگوژی در آموزش	۱۷
اهمیت آموزش:	۱۷
اصول اصلی آموزش مؤثر:	۱۸
یادگیری فعال:	۱۹
رونمایی از مبانی مدیریت موثر کلاس درس	۲۰
ایجاد روابط مثبت	۲۰
ایجاد انتظارات و روال های روشن	۲۱
ایجاد یک محیط یادگیری ساختاریافته	۲۱

- استراتژی های ارائه آموزشی ۲۱
- تقویت مثبت و بازخورد موثر ۲۲
- مدیریت پیشگیرانه کلاس درس ۲۲
- همکاری با والدین و سرپرستان ۲۲
- پرداختن به رفتارهای چالش برانگیز ۲۳
- سیر در چشم انداز روانشناسی تربیتی ۲۴
- نظریه های یادگیری: چارچوب هایی برای درک ۲۴
- انگیزه: سوخت موتور یادگیری ۲۵
- ارزیابی: اندازه گیری پیشرفت و اطلاع رسانی دستورالعمل ۲۶
- مدیریت کلاس درس: ایجاد یک محیط آموزشی حمایتی ۲۶
- تفکیک: ۲۷
- مقدمه ای بر تدوین و طراحی برنامه درسی ۲۷
- برنامه درسی چیست؟ ۲۷
- مدل های طراحی برنامه درسی ۲۹
- اهمیت توسعه و طراحی برنامه درسی ۳۰
- الزامات ارزشیابی و ارزشیابی در تدریس ۳۱
- اهداف ارزیابی و ارزشیابی: ۳۲
- انواع ارزیابی: ۳۲
- روشهای ارزیابی موثر: ۳۳
- استراتژی های ارزیابی: ۳۴
- استفاده از داده های ارزیابی و ارزیابی برای بهبود آموزش: ۳۴

۳۵	درک اهمیت نظریه های یادگیری
۳۶	مزایای درک نظریه های یادگیری:
۳۷	نظریه های اصلی یادگیری:
۳۸	انتخاب نظریه مناسب:
۳۸	فراتر از نظریه: به کار بردن دانش در عمل
۳۸	مروری بر ابزارها و منابع فناوری آموزشی
۳۹	قدرت EDTECH:
۴۰	طیفی از ابزارهای EDTECH:
۴۱	ادغام موثر EDTECH (BRADY ET AL., 2002):
۴۲	توسعه حرفه ای:
۴۳	فصل دوم
۴۳	استراتژی ها و تکنیک های آموزشی
۴۳	غواصی در روش های آموزشی متفاوت
۴۳	درک چرایی: منطق پشت تمایز
۴۴	در اینجا یک نگاه اجمالی به منطق پشت تمایز وجود دارد:
۴۴	سه ستون تمایز: محتوا، فرآیند و محصول
۴۶	ارزیابی های جایگزین:
۴۶	استفاده از قدرت رویکردهای یادگیری فعال
۴۷	قدرت یادگیری فعال: مزایا و مزایا
۴۹	آموزش مبتنی بر پروژه (PJBL):
۵۰	کاوش در تکنیک های یادگیری مبتنی بر تحقیق

- ۵۰ ..... زیربنای فلسفی IBL
- ۵۱ ..... مزایای یادگیری مبتنی بر تحقیق
- ۵۱ ..... پیاده سازی IBL در کلاس درس
- ۵۳ ..... تکنیک های اساسی IBL
- ۵۳ ..... ادغام یادگیری پروژه محور در برنامه درسی
- ۵۴ ..... مبانی نظری یادگیری پروژه محور
- ۵۵ ..... مزایای ادغام PBL در برنامه درسی فنی
- ۵۶ ..... استراتژی های عملی برای اجرای PBL در برنامه درسی فنی
- ۵۷ ..... به حداکثر رساندن مشارکت دانش آموزان با یادگیری مشارکتی
- ۵۷ ..... قدرت همکاری: یک چارچوب نظری
- ۵۸ ..... ساختاردهی فعالیت های یادگیری مشارکتی موثر
- ۵۹ ..... استراتژی های آموزشی که جرقه تعامل
- ۶۰ ..... فناوری در کلاس درس مشارکتی
- ۶۰ ..... ارزیابی و ارزشیابی در یادگیری مشارکتی
- ۶۰ ..... محصولات گروه:
- ۶۱ ..... ایجاد یک محیط حمایتی
- ۶۱ ..... استفاده از مدل های کلاس درس معکوس برای یادگیری پیشرفته
- ۶۲ ..... استراتژی های پیاده سازی
- ۶۴ ..... مزایای کلاس های درس متحرک
- ۶۴ ..... توسعه مهارت های تفکر انتقادی:
- ۶۵ ..... درک استراتژی های آموزش مستقیم

۶۵	اصول اصلی آموزش مستقیم
۶۶	اجزای آموزش مستقیم
۶۷	مزایای آموزش مستقیم
۶۸	بهبود مدیریت کلاس درس:
۶۸	اجرای مؤثر آموزش مستقیم
۶۹	گنجاندن فرصت های یادگیری تجربی
۶۹	قدرت یادگیری تجربی
۷۰	راهبردهای ادغام یادگیری تجربی
۷۰	۱. مطالعات موردی و یادگیری مبتنی بر مسئله (PBL):
۷۰	۲. شبیه سازی و گیمیفیکیشن:
۷۱	۳. آموزش مبتنی بر پروژه (PjBL):
۷۱	۴. آموزش خدمات:
۷۱	۵. سفرهای میدانی و بازدیدهای صنعتی:
۷۱	۶. فعالیت ها و آزمایش های عملی:
۷۲	۷. نقش آفرینی و شبیه سازی:
۷۲	۸. مسابقات حل مسئله:
۷۲	۹. نمونه کارها و مجلات آموزشی:
۷۳	فصل سوم
۷۳	ملزومات مدیریت کلاس درس
۷۳	ایجاد محیط های کلاس درس مثبت
۷۳	ایجاد روابط:

- ۷۴.....ایجاد انتظارات کلاس درس: .....
- ۷۴.....ایجاد یک محیط آموزشی حمایتی: .....
- ۷۵.....ساختار روال ها و رویه های موثر: .....
- ۷۶.....ایجاد یک محیط امن از نظر فیزیکی و عاطفی: .....
- ۷۶.....پرورش فرهنگ احترام: .....
- ۷۷.....اجرای استراتژی های مدیریت رفتار موثر .....
- ۷۷.....اهمیت مداخلات و حمایت های رفتار مثبت (PBIS) .....
- ۷۸.....تدوین برنامه جامع مدیریت کلاس درس .....
- ۷۹.....استراتژی های اساسی مدیریت رفتار .....
- ۸۰.....پرداختن به رفتارهای چالش برانگیز .....
- ۸۰.....استفاده از تکنیک های مدیریت پیشگیرانه کلاس درس .....
- ۸۱.....۱. ایجاد روابط مثبت: .....
- ۸۱.....۲. ایجاد انتظارات و رویه های روشن: .....
- ۸۲.....۳. ساختار محیط یادگیری: .....
- ۸۳.....۴. ارتقای مشارکت دانش آموزان: .....
- ۸۳.....۵. استفاده از تقویت مثبت: .....
- ۸۴.....۶. برخورد پیشگیرانه با رفتار نادرست: .....
- ۸۴.....نزدیکی و تعاملات مثبت: .....
- ۸۴.....۷. تقویت حس جامعه: .....
- ۸۴.....پرداختن به تنوع و گنجاندن در تنظیمات کلاس درس .....
- ۸۵.....اهمیت تنوع و شمول .....

- ۸۵.....چالش ها و ملاحظات
- ۸۶.....استراتژی های ایجاد یک کلاس درس فراگیر
- ۸۷.....ایجاد یک شبکه مشارکتی
- ۸۸.....مدیریت زمان و انتقال کارآمد
- ۸۹.....اهمیت مدیریت زمان
- ۸۹.....استراتژی هایی برای مدیریت موثر زمان
- ۹۰.....هنر انتقال صاف
- ۹۱.....پرداختن به چالش ها در مدیریت زمان و انتقال
- ۹۲.....ایجاد روابط قوی معلم و دانش آموز
- ۹۲.....اهمیت روابط معلم و دانش آموز
- ۹۳.....ایجاد روابط مثبت
- ۹۵.....پرداختن به چالش ها
- ۹۵.....فواید روابط قوی
- ۹۶.....ملاحظات بیشتر
- ۹۶.....رسیدگی به مسائل انضباطی با شیوه های ترمیمی
- ۹۶.....درک شیوه های ترمیمی
- ۹۷.....اصول اصلی شیوه های ترمیمی
- ۹۷.....مزایای شیوه های ترمیمی
- ۹۹.....چالش ها و ملاحظات
- ۱۰۰.....پرورش فرهنگ احترام و مسئولیت
- ۱۰۰.....ایجاد تعاملات محترمانه

- رسیدگی به رفتارهای غیر محترمانه ۱۰۱
- پرورش فرهنگ مسئولیت پذیری ۱۰۲
- فصل چهارم..... ۱۰۵**
- رویکردها و نظریه های آموزشی..... ۱۰۵**
- بررسی ساخت‌گرایی و پیامدهای آن برای تدریس ۱۰۵
- بذرهای ساخت‌گرایی: از پیازه تا ویگوتسکی ۱۰۵
- اصول اصلی سازنده‌گرایی ۱۰۶
- مفاهیم برای تدریس در زمینه فنی ۱۰۶
- ارزیابی و تمایز ۱۰۸
- چالش‌ها و ملاحظات ۱۰۸
- درک رفتارگرایی در کلاس درس ۱۰۹
- اصول اصلی رفتارگرایی ۱۰۹
- کاربردهای رفتارگرایی در کلاس درس ۱۱۱
- قراردادهای احتمالی: ۱۱۱
- نقاط قوت رفتارگرایی ۱۱۲
- بررسی نظریه های یادگیری شناختی ۱۱۲
- پیشگامان یادگیری شناختی: ۱۱۲
- اصول اصلی نظریه های یادگیری شناختی: ۱۱۳
- کاربرد نظریه های یادگیری شناختی در آموزش: ۱۱۴
- نقد نظریه های یادگیری شناختی: ۱۱۵
- کاوش در دیدگاه‌های فرهنگی-اجتماعی آموزش ۱۱۵

- ۱۱۶..... نظریه های بنیادی:
- ۱۱۷..... تأثیرات فرهنگی اجتماعی بر یادگیری:
- ۱۱۸..... پیامدهای تمرینات آموزشی:
- ۱۱۹..... به کارگیری فلسفه های آموزشی انسان گرایانه و کل نگر
- ۱۱۹..... آموزش انسان گرایانه: توانمندسازی فرد
- ۱۱۹..... اصول کلیدی تربیت انسان گرا:
- ۱۲۰..... راهبردهای به کارگیری آموزش انسان گرا:
- ۱۲۱..... آموزش کل نگر: پرورش تمامیت
- ۱۲۱..... اصول اصلی آموزش کل نگر:
- ۱۲۲..... راهبردهای به کارگیری آموزش جامع نگر:
- ۱۲۲..... بررسی تربیت انتقادی و آموزش عدالت اجتماعی
- ۱۲۲..... آموزش انتقادی
- ۱۲۳..... مفاهیم اصلی آموزش انتقادی
- ۱۲۴..... مبانی نظری آموزش انتقادی
- ۱۲۴..... آموزش انتقادی در عمل
- ۱۲۵..... آموزش عدالت اجتماعی
- ۱۲۵..... اهداف آموزش عدالت اجتماعی
- ۱۲۶..... تحلیل پیوندگرایی در عصر دیجیتال
- ۱۲۶..... اصول اصلی کانکتیویسم
- ۱۲۷..... پیوند گرایی در عمل: نقاط قوت و محدودیت ها
- ۱۲۹..... ترکیب چارچوب های آموزشی مختلف برای آموزش مؤثر

۱۳۰..... چارچوب های آموزشی برای عمل

۱۳۱..... سنتز برای آموزش موثر

۱۳۳..... منابع

فصل اول

درک مبانی تدریس

بررسی اصول اصلی تدریس

اساس یک مربی موفق در درک عمیق اصول اصلی تدریس نهفته است. این اصول که توسط روانشناسی تربیتی، علوم شناختی و بهترین شیوه ها مشخص شده است، به عنوان یک چراغ راهنما عمل می کنند و هر جنبه ای از محیط یادگیری را شکل می دهند. تسلط بر این اصول، آموزش مؤثر را تقویت می کند، مشارکت دانش آموز را تسهیل می کند و در نهایت، عشق به یادگیری را پرورش می دهد.

۱. یادگیرنده در مرکز:

یکی از اساسی ترین اصول تدریس، محوریت زبان آموز است. این فلسفه تمرکز را از معلم به عنوان تنها انتقال دهنده دانش به دانش آموز به عنوان یک شرکت کننده فعال در فرآیند یادگیری تغییر می دهد. معلمان مؤثر درک دانش قبلی، سبک های یادگیری، علایق و نیازهای فردی دانش آموزان را در اولویت قرار می دهند. آنها با استفاده از آموزش های متمایز، ارائه مواد آموزشی متنوع و ایجاد فضای امن برای پرسش و اشتباه دانش آموزان به این تفاوت ها پاسخ می دهند. تحقیقات هوارد گاردنر در مورد هوش های چندگانه بر اهمیت این اصل تاکید دارد. نظریه گاردنر پیشنهاد می کند که

دانش‌آموزان به روش‌های مختلف یاد می‌گیرند، و توجه به این نقاط قوت فردی منجر به درک و حفظ عمیق‌تر می‌شود [۱]. (Sureda-Garcia et al., 2021)

۲. ایجاد روابط قوی:

روابط مثبت معلم و دانش‌آموز سنگ بنای یک محیط کلاس درس پر رونق است. وقتی دانش‌آموزان احساس احترام، حمایت و مراقبت می‌کنند، به احتمال زیاد درگیر، باانگیزه و مایل به پذیرش ریسک‌های تحصیلی هستند. معلمان این روابط را با نشان دادن همدلی، تقویت ارتباطات باز، تجلیل از دستاوردهای دانش‌آموزان (اعم از تحصیلی و شخصی) و ارائه بازخورد سازنده پرورش می‌دهند. مطالعه‌ای توسط جان هتی، محقق برجسته آموزشی، تأثیر قابل توجه روابط معلم و دانش‌آموز بر پیشرفت دانش‌آموزان را برجسته کرد [۲]. (پژمان et al., 2017)

۳. یادگیری فعال و مشارکت:

جذب منفعلانه اطلاعات از سخنرانی‌ها به دور از یک استراتژی یادگیری موثر است. مغز انسان با مشارکت و مشارکت فعال رشد می‌کند. معلمان مؤثر از انواع روش‌های آموزشی استفاده می‌کنند که فراتر از سخنرانی‌های سنتی است. این روش‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

یادگیری مبتنی بر پرس و جو: به دانش‌آموزان سوالات یا مشکلاتی ارائه می‌شود و به تحقیق، تجزیه و تحلیل اطلاعات و نتیجه‌گیری خود تشویق می‌شوند. (Moerdler et al., 2021)

یادگیری مبتنی بر پروژه: دانش‌آموزان به طور مشترک روی پروژه‌هایی کار می‌کنند که به آنها امکان می‌دهد دانش و مهارت‌های خود را در مسائل دنیای واقعی به کار ببرند.

یادگیری مشارکتی: دانش‌آموزان در گروه‌های کوچک برای تکمیل وظایف، ترویج همکاری، ارتباطات و یادگیری همتایان کار می‌کنند.